

HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU

KIJIJI CHA LIWITI

MPANGO HUU UMEANDALIWA NA KAMATI YA

MALIASILI KIJIJI CHA LIWITI

2015

YALIYOMO

1:	UTANGULIZI	4
1.1	Umiliki wa msitu.....	4
1.2	Lengo kuu la Mpango wa usimamizi wa misitu	4
1.3	Madhumuni	4
1.4	Mfumo wa Usimamizi	4
1.5	Muda	5
2:	HISTORIA FUPI YA MPANGO	6
2.1	Jamii.....	6
2.1.1	<i>Hali ya kiuchumi na kijamii</i>	6
2.2	Maelezo kuhusu Msitu	6
2.2.1	<i>Mahali ulipo Msitu na ukubwa wake</i>	6
2.2.2	<i>Vyanzo vya maji</i>	7
2.2.3	<i>Hali ya Udongo</i>	7
2.2.4	<i>Uoto wa asili na Mazingira</i>	7
2.2.5	<i>Jamii ya miti ya mbao</i>	7
2.2.6	<i>Mazao yasiyo timbao</i>	7
2.2.7	<i>Wanyama pori na jamii za mimea</i>	7
2.3	Maeneo ya Usimamizi (EDU).....	8
2.3.1	<i>Mambo ya asili na haki za kijadi</i>	8
2.3.2	<i>Historia ya nyuma</i>	8
2.3.3	<i>Matumizi ya Sasa</i>	8
3:	MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU	9
3.1	Matumizi ya msingi	9
3.2	Matumizi huru ya msitu	9
3.3	Shughuli zitakazotozwa ushuru katika msitu	9
3.4	Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	9
3.4.1	<i>Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao</i>	10
3.4.2	<i>Mazao mengine ya misitu</i>	11
3.5	Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu.....	11
4:	HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU	13
4.1	Kijiji.....	13
4.1.1	<i>Haki</i>	13
4.1.2	<i>Manufaa</i>	13
4.1.3	<i>Majukumu ya Serikali ya Kijiji</i>	13
4.1.4	<i>Majukumu ya Kamati ya Maliasili</i>	14
4.1.5	<i>Majukumu ya Wanakijiji</i>	15
4.2	Halmashauri ya Wilaya.....	15
4.2.1	<i>Haki</i>	15
4.2.2	<i>Manufaa</i>	15
4.2.3	<i>Majukumu</i>	15
4.3	Serikali Kuu	15
4.3.1	<i>Manufaa</i>	15
	SURA YA TANO	16
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU	16
5.1	Mikakati ya jumla ya kuendeleza msitu	16
5.2	Ulinzi wa msitu	16
5.2.1	<i>Ushirikishwaji wa jamii katika ulinzi wa msitu</i>	16
5.2.2	<i>Walinzi wa doria</i>	16
5.3	Kusafisha Mpaka na Barabara za Kuzuia Moto	17
5.4	Kurudisha hali ya Msitu	17
5.4.1	<i>Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)</i>	17
5.4.2	<i>Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi</i>	17
5.4.3	<i>Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti</i>	17
	SURA YA SITA.....	18
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MISITU	18
6.1	Vyanzo vya mapato.....	18

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Liwiti

6.2	<i>Mgawanyo wa Mapato kwa wadau.....</i>	18
6.3	Matumizi ya mapato.....	18
6.4	Usimamizi wa Fedha.....	18
6.4.1	<i>Vitabu muhimu vya kutunza kumbukumbu vinavyotakiwa.....</i>	19
6.4.2	<i>Taarifa ya Mapato na Matumizi.....</i>	19
6.4.3	<i>Kuwajibishwa.....</i>	19
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI.....	20
7.1	Ufuatiliaji.....	20
7.2	Tathimini.....	20
	UHALALI WA MPANGO.....	21
	Mpango wa Usimamizi Msitu.....	21
	Marekebisho ya Mpango.....	21
	KIAMBATISHO A – RAMANI YA MSITU WA KIJJJI.....	22
	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji.....</i>	22
	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji.....</i>	23
	KIAMBATISHO B: MPANGO WA UTEKELEZAJI.....	25
	<i>Kazi za Kila Mwaka.....</i>	25
	<i>Kazi za Mwaka wa Kwanza.....</i>	26
	KIAMBATISHO C – VIWANGO VYA USHURU.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
	SHERIA NDOGO.....	27

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 serikali ya Tanzania ilipitisha sheria mpya ya misitu Na. 14 ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji cha Liwiti kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu wa Msitu wa Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa msitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, udhibiti wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu ukusanyaji na usimamizi wa mapato na matumizi yatokanayo na rasilimali za msitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zitakazofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. Kumbukumbu za matukio mbalimbali yatokanayo na msitu na Sheria ndogo zitatumwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango

Mpango huu umeandaliwa na kamati ya maliasili ya kijiji cha Liwiti, timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo (MCDI). Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano.

1.1 Umiliki wa msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Liwiti. Msitu wa Kijiji cha Liwiti ulitengwa kuwa hifadhi Januari 2009 ya usaidizi wa kitaalamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo. Mwaka 2014 msitu uliongezeka kutoka Hekta 6,229 mpaka hekta 9,306

1.2 Lengo kuu la Mpango wa usimamizi wa misitu

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijicho.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya uhifadhi wa maliasili katika kijiji;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 9,306 la Msitu wa Kijiji cha Liwiti dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha uwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Liwiti kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.
- Kuboresha maisha ya wanajamii wa kijiji cha Liwiti

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili kwa kufuata mpango uliopo.

1.5 Muda

Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili na kupitishwa na Halmashauri ya kijiji na mkutano mkuu wa kijiji mwishoni mwa mwaka wa pili au muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.

SURA YA PILI

2: HISTORIA FUPI YA MPANGO

2.1 Jamii

Kijiji cha Liwiti kipo katika kata ya Likawage, tarafa ya Nanjirinji katika Wilaya ya Kilwa, kina idadi ya watu wapatao 418 katika kaya zipatazo 124, na kina eneo la hekta zipatazo 27,893. Kijiji kilisajiliwa mwaka 1979 tarehe 18 mwezi wa 4, kabla kilikuwa kitongoji katika kijiji cha Nainokwe.

Kijiji hiki kinapakana na vijiji vya Nainokwe kwa upande wa magharibi na Likawage kwa upande wa kusini vilivyoko katika kata ya Likawage. Kaskazini kimepakana na kijini cha Migeregere kilichopo katika kata ya Kikole na kijiji cha Mavuji kilichopo katika kata ya Mandawa. Mashariki kimepakana na msitu wa hifadhi ya Mitundumbea na Ngarama Kaskazini. Kijiji hakina Cheti cha Ardhi cha Kijiji. Mipaka inajulikana vizuri na kijiji kina muhtasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na Kijiji cha Liwiti. Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha mipaka. Angalia Kiambatanisho A, Ramani inayoonyesha mipaka ya Kijiji cha Liwiti. Kuna kitongoji kimoja tu ambacho ni Liwiti.

2.1.1 Hali ya kiuchumi na kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha na biashara ndogondogo za maduka.

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini ni ufuta, mtama, mahindi na korosho.

Mapato yatokanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya shilingi 250,000/= na shilingi 350,000/= kwa mwaka.

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na ufugaji wa kuku wa kienyeji, bustani za mbogamboga na uvunaji wa mbao.

Kila kaya ina wastani wa watu 4-5

Huduma za jamii zinazopatikana kijijini ni shule ya awali, msikiti na ofisi ya kijiji.

Wananchi huchota maji katika mto Mavuji ambapo kutembea kwa miguu ni mwendo wa dakika 30 mpaka dakika 45 toka katikati ya Kijiji. Hakuna vyanzo vingine vya maji karibu na kijiji cha Liwiti zaidi ya mto Mavuji.

Mji ulio jirani ni Nangurukuru ambao unafikika kwa miguu mwendo wa masaa 13, gari masaa 3 na baiskeli masaa 6.

2.2 Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni Namatuli. Jina hili lilitokana na kuwepo kwa miti ambayo ilitumika kwa ajili ya kuchonga vinu.

2.2.1 Mahali ulipo Msitu na ukubwa wake

Msitu wa Hifadhi wa Kijiji cha Liwiti una ukubwa wa hekta 9,306 na upo upande wa kusini-mashariki katika ardhi ya Kijiji. Unapakana na kitongoji cha Liwiti kwa upande wa mashariki, shamba la Mibono la Bioshape upande wa magharibi na Kijiji cha Likawage upande wa kusini. Kitongoji kilicho karibu zaidi na msitu ni Liwiti. Angalia Kiambatanisho A2, Ramani inayoonyesha msitu wa kijiji.

Msitu unafikika kwa kutumia gari na kwa miguu.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini na mashariki ni uvunaji wa mbao.
- Upande wa kusini na magharibi ni uwindaji na uvunaji wa mbao.

2.2.2 Vyanzo vya maji

Msitu huu ni chanzo cha maji na hutiririsha maji yake katika Mto Mavuji ambao maji yake hutumika katika maeneo ya kitongoji cha Liwiti na kijiji jirani cha Mavuji.

Uvunaji hauruhusiwi katika eneo la mita 20 toka kingo za mto Mavuji ambao hutiririsha maji kwa mwaka mzima.

2.2.3 Hali ya Udongo

Aina ya udongo katika msitu huu ni udongo wa mfinyanzi, udongo unaonata kipindi cha mvua, (wiwa wenye rangi ya njano na huteleza wakati wa mvua), tifutifu (lilindi) na kichanga.

Hali ya kijioografia ya msitu ni miinuko na tambarare.

Usawa kutoka baharini ni kati ya mita 160 na mita 163.

2.2.4 Uoto wa asili na Mazingira.

Eneo hili lina ukanda wa nyasi fupi na miti mifupi ya miombo. Hakuna misitu ya ukanda wa pwani. Kuna aina nyingi za miti, baadhi ya miti ya mbao ni Mchenga, Mtondo, Mninga jangwa, Mmangangwaru, Mninga maji, mkongo na mpangapanga. Miti mikubwa ya Mninga jangwa, Mpingo, Mpangapanga, Msekeseke na Mkongo uvunaji ulifanyika sana siku za nyuma na kusababisha kuwa adimu sana kuona porini.

Kiambatanisho A3: Ramani iliyoandaliwa na Kamati ya Maliasili ya Kijiji cha Liwiti inayoonyesha mahali zilipo rasilimali na maeneo muhimu.

2.2.5 Jamii ya miti ya mbao

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya thamani ya mbao zilizopo msituni ni Mninga (*Pterocarpus* sp.), Mkongo (*Azelia quanzensis*), Mhuba, Mtondo (*Cordyla africana*), Mpangapanga (*Millettia Stuhlmanii*), Mpingo (*Dalbergia melanoxylon*), Mlomolomo, Mnidu, Mvule (*Millicia excelsa*), Msekeseke, Msufipori (*Bombax rhodognaphalon*) na Mkangazi (*Khaya anthotheka*).

2.2.6 Mazao yasiyo timbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki wasiouma, uyoga, matundapori, wanyama wadogo, madawa asili na kamba.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mtandawala na Mkolamakoa. Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mkungumwali, Mngurugai, Mfulu, Matongatonga na Mang'ombe. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga na Myombo.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu Uyogandembo, Nguyugu, Upoa, Mbuyu, Ngolowele, Mlelema, Mchinji na Ungangalakata.

2.2.7 Wanyama pori na jamii za mimea

Kuna aina mbalimbali za wanyama pori na jamii mbalimbali za mimea zinazopatikana katika msitu huu. Wanyama hawa ni kinyonga asiye na mkia (Nakatoga), paa, ngiri, nguruwe, chatu na aina za ndege wa aina mbalimbali.

2.3 Maeneo ya Usimamizi (EDU)

Msitu huu umegawanyika katika maeneo madogo ya usimamizi, kuna eneo lenye ukubwa wa hekari 1124 ambalo ni asilimia 10 ya msitu mzima na limetengwa kama eneo ambalo uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa kufanyika katika eneo hili kwani eneo hili limepakana na mto mavuji ambao ni muhimu kwa vijiji vya Mavuji na Liwiti na pia eneo hili lina asili ya misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwa sababu hakuna nyasi nyingi)

Eneo la pili ni eneo ambalo halipo katika asilimia kumi lakini lina asili ya msitu wa ukanda wa pwani, eneo hili litaruhisiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukua alama za GPS. Maeneo haya yameonyeshwa katika kiambatanisho A kwenye ramani ya msitu wa Kijiji.

2.3.1 Mambo ya asili na haki za kijadi

Mila na haki za kijadi zinaheshimiwa katika msitu huu.

2.3.2 Historia ya nyuma

Uvunaji haramu na uvunaji halali ulifanyika miaka 20 iliyopita.

2.3.3 Matumizi ya Sasa

Msitu huu unatumika kwa shughuli za uwindaji kwa kibali maalum toka serikalini kwa wanyama husika. Vilevile kuna upasuaji wa mbao na miti itumikayo kama dawa za asili. Lakini kwa sasa baada ya msitu kutengwa, matumizi haya yatafanyika kwa kufuata taratibu za kisheria.

SURA YA TATU

3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.

Msitu utasimamiwa kama msitu wa asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa msitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya msitu yameelezewa katika sura ya nne. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini.

3.1 Matumizi ya msingi

Wanajamii wa kijiji cha Liwiti watakuwa na haki ya kuingia katika msitu wa jamii bila kibali kupata matumizi ya msingi ya kufanya matambiko, maji na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani pia.

Wasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

3.2 Matumizi huru ya msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Liwiti yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao, kama asali ya nyuki wasiouma, uyoga, kuni, majengo, matundapori, madawa ya asili na kutundika mizinga, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure kutoka serikali ya kijiji.

Wasio wakazi wa kijiji cha Liwiti wanaweza pia kuomba kibali toka serikali ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu toka msitu wa kijiji. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao ya msitu yanayotolewa bure yanatumiwa kiendelevu na hayamalizwi toka msitu wa jamii. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

3.3 Shughuli zitakazotowa ushuru katika msitu

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru na serikali ya kijiji.

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo.
- Utafiti.
- Utalii msituni.

Wataalam na wawezeshaji hawatahusika na kutozwa ushuru. Viwango vya ushuru vimeonyeshwa katika kiambatanisho C

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misitu wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa Kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Namatuli

Miti iliyofanyiwa Tathimini	Miti ya Kati (Idadi)	Miti Mikubwa (Idadi)	Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu kwa Kipindi cha Miaka 5 (m ³)
Mkongo	55	0	127
Mtondoro	3102	41	6838
Mninga jangwa	213	0	252
Mkarati	213	0	322
Mlondondo	88	0	131
Mpingo	22	0	11
Mnangu	185	0	341
Mpangapanga	0	0	0
Msufi pori	0	0	0
Miombo	349	0	526
Mnepa	0	0	0
Mchenga	244	0	375

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendelevu, mbali na jamii za miti zilizoorodheshwa katika kipengele **Error! Reference source not found.** juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Liwiti kitahitaji kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo hazikuorodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Kabla ya kuidhinisha uvunaji Afisa Misitu wa Wilaya ya Kilwa atajiridhisha kama Tathimini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo imefanyika. Kama tathimini haijafanyika Afisa Misitu kwa kusaidiana na kijiji watafanya tathimini na kuandaa mpango wa uvunaji. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika.

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyoorodheshwa katika kipengele **Error! Reference source not found.** juu au iliyofanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu.

1. Uvunaji utafanyika kwa kufuata Mwongozo wa uvunaji katika misitu ya vijiji wa mwaka 2013 uliotolewa na Wizara ya Malaisili na Utalii. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza aandike barua ya maombi kijijini na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna. Pia atajaza fomu ya Maombi ya uvunaji na lazima awe amekidhi mashariti ya Kuwa

mfanyabiashara wa mazao ya Misitu kwa mujibu wa Sheria na Taratibu za uvunaji.

2. Kamati ya Maliasili itajadili na kupitisha ombi hilo endapo itaridhia kufuatana na matakwa ya mpango wa usimamizi na mpango wa uvunaji. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa kibali hakitatolewa na uvunaji hauruhusiwi.
3. Kama bei haijaainishwa katika mpango wa uvunaji, Kamati ya Maliasili itapanga bei ya kuvuna mazao ya misitu na bei hizo kupitishwa na Serikali ya Kijiji lakini bei itakayopangwa isiwe chini ya kiwango kilichowekwa na Serikali kwa mujibu wa Sheria ya Misitu Namba 14 ya Mwaka 2002 .
4. Kamati ya Maliasili wakishirikiana na Serikali ya Kijiji pamoja na Afisa Misitu wa Wilaya watapanga bei ya mabaki yaliyoachwa Msituni baada ya uvunaji.
5. Mwombaji atalipa gharama za leseni kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo.
6. Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atampatia leseni ya kuingia msituni na kuvuna zao lililokubaliwa.
7. Wanakijiji wa Kijiji cha Liwiti watakaohitaji mbao kwa ajili ya ujenzi watalipia asilimia 50 ya bei iliyoelekezwa na Serikali kwa kila mita moja ya ujazo na itafanyiwa marekebisho wakati wa mapitio ya mpango wa usimamizi wa Msitu. Fursa hii ni kwa ajili ya ujenzi wa nyumba Kijijini Liwiti. Kamati ya maliasili itasimamia na kukadiria kiasi cha mbao kitakachohitajika kwa ajili ya ujenzi na kukakagua nyaraka za kiwanja pamoja na ujenzi kwa wale watakaotuma maombi ya kujenga nyumba.
8. Mwombaji atarudi tena kijijini na kuwasilisha leseni kijijini, Kamati ya Maliasili itamwonyesha eneo la kuvuna mazao ya misitu anayoyahitaji.
9. Baada ya kuvuna magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo ya kijiji.
10. Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya ili aweze kusafirisha mazao yake bila usumbufu nje ya Wilaya. Kibali hiki hutolewa bure na lazima kiwasilishwe kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji ambaye ataweka kumbukumbu ya nambari ya kibali kabla mzigo haujatolewa kijijini.
11. Utaratibu huu utafuatwa kwa ununuzi wa mabaki ya magogo, vilingu na mazao mengine ya misitu yatakayovunwa kibiashara.

3.4.2 Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

3.5 Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kilimo ndani ya msitu
- Makazi ndani ya msitu
- Kuchoma moto ovyo
- Kuchoma moto bila kibali

SURA YA NNE

4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Msitu wa kijiji cha Liwiti una wadau wafuatao; Serikali ya Kijiji, Kamati ya maliasili Halimashauri ya Wilaya ya Kilwa, serikali kuu na wadau wengine. Majukumu ya kila mdau yameelezewa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji

4.1.1 Haki

Kumiliki na kutunza msitu wa Kijiji.

Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.

Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Misitu.

Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.

Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya msitu.

4.1.2 Manufaa

Kutumia mazao ya misitu bila mashariti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango wa usimamizi shirikishi misitu.

Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.

Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezesaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.

Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa msitu.

Kuthibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na msitu.

Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua.

Kudhibiti uvunjwaji wa sheria.

Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.

Kupokea taarifa za uharibifu wa msitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.

Kujadili na kupitisha mipangokazi ya mwaka ya Msitu wa Kijiji iliyoandaliwa na kamati ya Maliasili.

Kujadili na kuidhinisha matumizi yote ya fedha kwa kamati ya Maliasili, doria, na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za msitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za msitu kama vile; upandaji miti, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za msitu.
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za msitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa msitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kuratibu shughuli zote zinazofanyika msituni.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Msitu wa Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuelimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kutoa taarifa ya robo mwaka kwa Halmashauri ili kuendana na utaratibu mpya wa kuweka kumbukumbu.

4.1.4.1 Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili

- Kusimamia shughuli zote za Kamati ya Maliasili ikiwa ni pamoja na vikao
- Kuitisha mikutano ya Kamati
- Kuwa msemaji mkuu wa Kamati
- Kusaini Mihtasari yote ya vikao vya Kamati
- Kuhakikisha kuwa Katibu anaweka kumbukumbu sahihi kuhusu vibali, mipango kazi, taarifa za mrejesho, mapato, doria na faini
- Kuhakikisha kuwa taarifa zinaifikia Serikali ya Kijiji

4.1.4.2 Katibu wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka kumbukumbu za Kamati
- Kuandaa agenda za mikutano
- Kuandika mihtasari ya vikao vinavyofanywa na Kamati
- Kutoa taarifa za Kamati kwenye Serikali ya Kijiji
- Kutoa vibali vya uvunaji baada ya kupitishwa na Serikali ya Kijiji
- Kuratibu shughuli za doria
- Kuwaalika wajumbe kwenye mikutano baada ya kuwasiliana na Mwenyekiti wa Kamati
- Kutekeleza shughuli nyingine zozote atakazo agizwa na Kamati kupitia Mwenyekiti.

4.1.4.3 Muweka Hazina wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka vitabu vya kumbukumbu vya fedha za Kamati
- Kuandaa na kuwasilisha taarifa za mapato na matumizi kwa Kamati ya Maliasili kila mwezi
- Kupokea mapato yanayotokana na mazao ya msitu na kutoa stakabadhi

4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika msitu kama vile uchomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya msitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha msitu.
- Kupitia na kuidhinisha inapofaa sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda msitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa za nusu mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa msitu.
- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa msitu chini ya halmashauri ya wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.
- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.

4.2.3 Majukumu

- Kutoa watalaam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa serikali ya kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango kazi.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Manufaa

- Kutoa watalaam washauri pale wanapohitajika.

- Kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MSITU

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

5.1 Mikakati ya jumla ya kuendeleza msitu.

Katika kuendeleza msitu, mikakati ya jumla itakayofanyika ndani ya msitu ni kama ifuatavyo:-

- Kudhibiti aina yoyote ya kilimo ndani ya msitu
- Kudhibiti uchomaji moto ovyo msituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kudhibiti ukataji holela wa miti na uharibifu mwingine wa msitu.

5.2 Ulinzi wa msitu

5.2.1 Ushirikishwaji wa jamii katika ulinzi wa msitu.

Usimamizi wa msitu wa kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii wote. Msitu utalindwa na jamii kuzingatia mipaka yake, kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii. Kikosi cha doria kitakachokuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe wawili wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii watatu wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi wawili hadi sita, na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa kamati ya maliasili, na mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa kamati ya maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara moja kwa wiki. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika.

Kikosi cha doria kitachaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu ambaye ni mwaminifu. Wanakikosi watabadilishwa na mkutano mkuu wa kijiji kila baada ya miezi sita au wakati wowote inapobidi kufanya hivyo.

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao

5.3 Kusafisha Mpaka na Barabara za Kuzuia Moto

Kamati ya maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika kusafisha mpaka wa msitu na kutengeneza barabara za kuzuia moto. Kamati ya maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kuthibiti moto, na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali.

5.4 Kurudisha hali ya Msitu

5.4.1 Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)

Njia hii hutegemea miche iliyoota yenyewe kutokana na mbegu, mashina au mizizi ya miti iliyovunwa.

5.4.2 Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi

Maeneo yote yaliyo wazi ndani ya msitu ambayo yanaonekana ni vigumu uoto wa asili kujaza yatapandwa miti inayokubaliana na mazingira hayo hasa ile iliyokuwepo lakini ikaadimika kutokana na matukio ya moto ya mara kwa mara na uvunaji holela uliokuwa ukifanyika kipindi cha nyuma.

5.4.3 Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti

Palizi ya kisahani itafanyika mara moja kwa mwaka ili kuhakisha miche iliyopandwa haisongwi na majani au mimea mingine.

SURA YA SITA

6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MISITU

6.1 Vyanzo vya mapato

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:

- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Ushuru
- Ada za leseni na
- Mengineyo

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa wadau

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu utakua kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu. Halmashauri ya Wilaya watapewa asilimia 10 ya mapato ya msitu. Kijiji 40%, Kamati ya maliasili 50%. Kila mwaka Serikali ya kijiji itatoa kiasi fulani cha mapato yatokanayo na rasilimali za misitu kwa Halmashauri ya Wilaya kulingana na huduma ambazo Halmashauri imetoa. Serikali ya kijiji itaamua ni asilimia ngapi ya mapato yagawiwe kwa Halmashauri ya Wilaya kila mwaka.

6.3 Matumizi ya mapato

Mapato yatokanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Kununuavifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.

6.4 Usimamizi wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Fedha ndogondogo hazitakiwi kuzidi shilingi 100,000/= Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la **Akauti ya Maliasili ya Kijiji cha Liwiti** na itakuwa na watia sahihi; Afisa Mtendaji wa Kijiji (A), Mjumbe mmoja wa Kamati ya Mipango ya Kijiji (B), Mwenyekiti (A) na mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili ya kijiji (B). Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua fedha toka benki.

6.4.1 Vitabu muhimu vya kutunza kumbukumbu vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhtasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu.
- Vitabu vya vibali na leseni.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya fedha ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.4.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji na kila baada ya miezi mitatu kwa mkutano mkuu wa kijiji.

6.4.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na nafasi iliyoachwa wazi ijazwe kufuata utaratibu unaokubalika.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

7.2 Tathimini

Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango kazi huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili, na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

Tathimini itafanyika kama ilivyoonyeshwa katika jedwali la utekelezaji wa mpango kazi lililoonyeshwa katika kiambatisho B. Zoezi hili la tathimini litaongozwa na Afisa Misitu wa Wilaya chini ya mpango wa kitaifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu.

UHALALI WA MPANGO

Mpango wa Usimamizi Msitu

Mpango huu wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Liwiti umepitishwa na mkutano mkuu wa kijiji na kuidhinishwa na Afisa Msitu wa Wilaya. Sheria ndogo zilizoambatanishwa na mpango huu zimepitishwa na Mkutano mkuu wa Kijiji, Baraza la maendeleo la Kata na Baraza la madiwani.

Mpango huu unasisitiza kuwa ni jukumu la wanakijiji wa Liwiti kutunza, kusimamia, kutumia kiendelevu na kuendeleza msitu wao kufuatana na malengo ya mpango wa Usimamizi msitu.

Marekebisho ya Mpango

Jamii ya kijiji cha Liwiti itafanya marekebisho ya jambo lolote katika mpango huu, wataomba ushauri kwa Afisa Msitu wa Wilaya ambaye atashauri na kutoa maoni juu ya marekebisho hayo. Marekebisho hayo yakikubaliwa yatatiwa saini na yataambatanishwa katika mpango huu. Kwa madhumuni ya ufanisi wa haraka wa marekebisho hayo, Afisa msitu wa Wilaya anaweza kutia sahihi kwa niaba ya Halmashauri ya Wilaya.

Mpango huu wa usimamizi wa msitu wa kijiji cha Liwiti umesainiwa na:

Mwenyekiti wa Kijiji

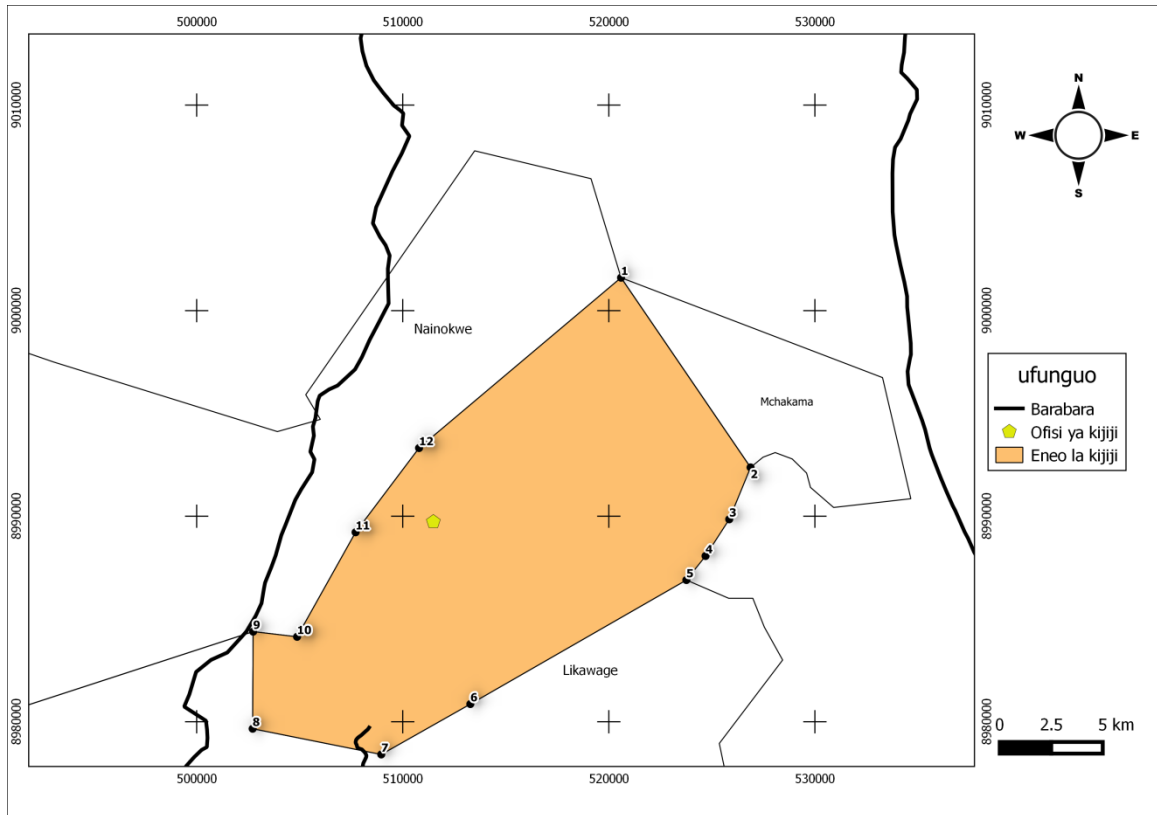
Mwenyekiti Kamati ya Maliasili

Mustafa Mfangavo
Afisa Msitu wa Wilaya

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A – RAMANI YA MSITU WA KIJJI

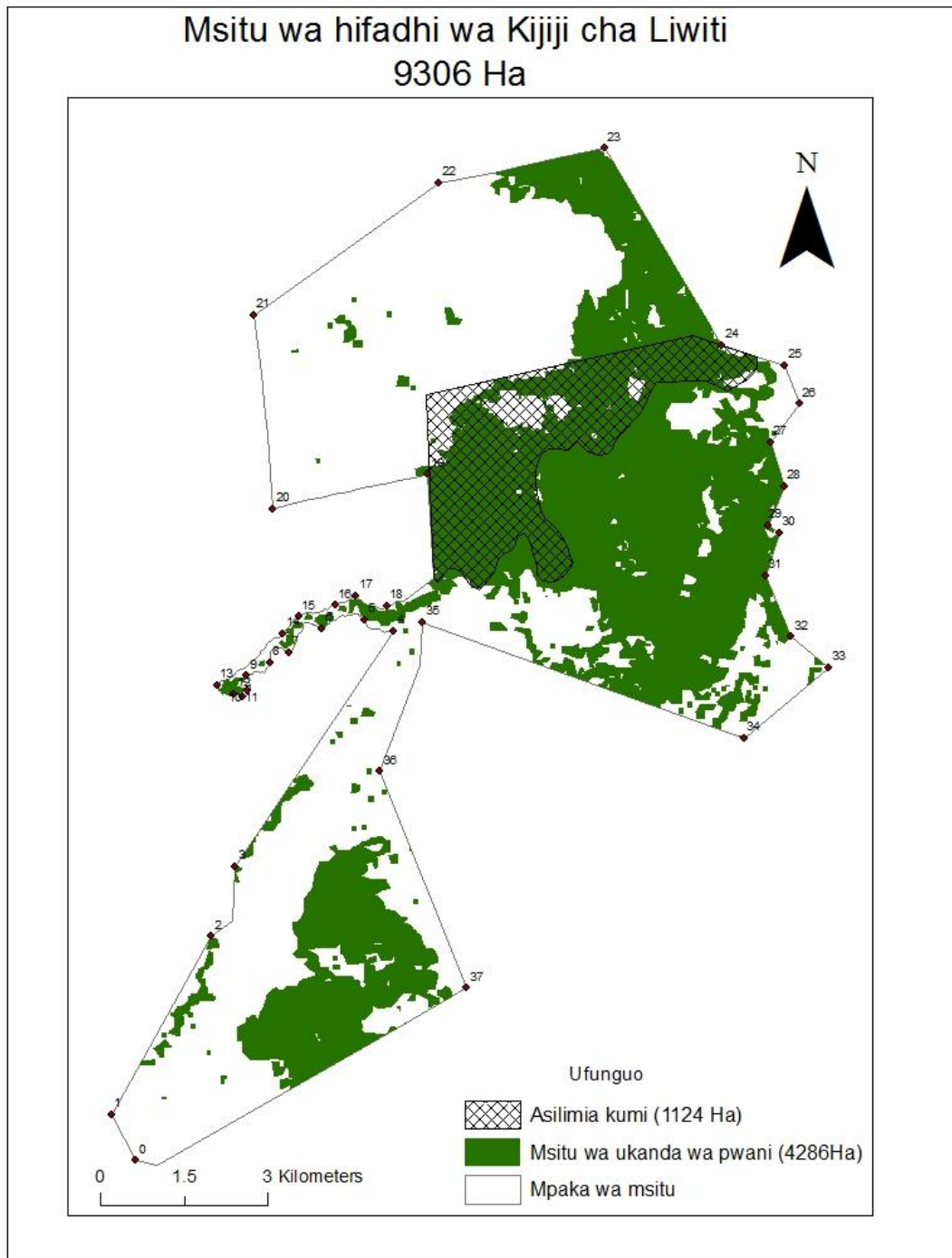
Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Kijiji cha Liwiti. Vijiji vinavyopakana na Liwiti vimeonyeshwa, mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pambetatu duara na kupewa nambari. Vipimo vya GPS (UTM37S: Arc 1960) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1		520594	9001601
2		526879	8992371
3		525844	8989846
4		524694	8988061
5		523764	8986891
6		513280	8980857
7		508956	8978405
8		502515	8979657
9		502739	8984381
10		504871	8984129
11		507711	8989215
12		510790	8993313
13		520594	9001601

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Msitu wa Kijiji cha Liwiti, maeneo yenye Msitu ya ukanda wa pwani na eneo la asilimia kumi. Eneo la asilimia kumi ni eneo la uhifadhi ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa. Vipimo vya GPS (UTM37L: WGS84) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1.		508583	8978480

Mpango wa Usimamizi Msitu wa Kijiji cha Liwiti

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
2.		508142	8979300
3.		509940	8982490
4.		510366	8983739
5.		513206	8987957
6.		512684	8988168
7.		511928	8988011
8.		511327	8987582
9.		510985	8987402
10.		510571	8987159
11.		510576	8986886
12.		510497	8986785
13.		510344	8986840
14.		510036	8986995
15.		511219	8987910
16.		511509	8988216
17.		512155	8988420
18.		512532	8988595
19.		513083	8988411
20.		513814	8990765
21.		511040	8990152
22.		510695	8993612
23.		514023	8995982
24.		516983	8996606

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
25.		519096	8993072
26.		520219	8992715
27.		520475	8992029
28.		519960	8991348
29.		520209	8990554
30.		519932	8989855
31.		520120	8989720
32.		519867	8988953
33.		520330	8987857
34.		521013	8987304
35.		519489	8986049
36.		513720	8988120
37.		512956	8985444
38.		514520	8981570

KIAMBATISHO B: MPANGO WA UTEKELEZAJI

Kila mwaka kamati ya maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

Doria za mara kwa mara

Kubabua

Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)

Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)

Kuweka barabara za moto (Wanajamii/Kamati ya Maliasili)

Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)

Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)

Kazi za Mwaka wa Kwanza

- Kubabua moto au kusafisha mipaka kuzunguka msitu (Jamii na Kamati ya maliasili)
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu (Kamati ya maliasili)
- Doria za mara kwa mara
- Kusimamia matumizi ya sheria ndogo (Serikali ya Kijiji)
- Kuweka kinga za moto (Kamati ya maliasili)
- Ulinzi wa Msitu (jamii nzima)
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya misitu (Kamati ya Maliasili)

SHERIA NDOGO

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA

(SURA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA KUTUNZA, KUSIMAMIA RASILIMALI ZA MSITU WA KIJJI CHA LIWITI

Jina la Sheria	1	Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za kutunza, kusimamia na kutumia Rasilimali za msitu wa kijiji cha lawiti
Tarehe ya kuanza kutumika	2	Sheria hizi zitaanza kutumika mara baada kupitishwa na Balaza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya Kilwa
Tafsiri	3	“Msitu wa kijiji” maana yake ni eneo la msitu lililotengwa na Kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na Kijiji cha Liwiti.

“Mpango wa Usimamizi wa Misitu” maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya kijiji cha Liwiti kitakavyo kuwa kina tunza, simamia na kutumia rasilimali za msitu.

“Halmashauri ya kijiji” maana yake ni zaidi ya wajumbe 15 wa serikali ya kijiji cha liwiti.

“Mkutano mkuu wa kijiji” maana yake ni mkutano wa Wananchi wote wa Kijiji cha Liwiti wenye Mamlaka na maamuzi ya mwisho katika kijiji cha liwiti. Ni kikao cha kijiji kinachohudhuriwa na Wanakijiji wote wenye akili timamu na wenye umri usiopungua miaka 18.

“Kamati ya Maliasili ya Kijiji” Maana yake ni kamati iliyochaguliwa na kuundwa na serikali ya kijiji kupitia mkutano mkuu wa kijiji cha liwiti ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu misitu iliyopo ndani ya mipaka ya kijiji na maliasili nyingine zilizomo kwenye kijiji cha liwiti.

“Meneja wa msitu” maana yake ni kamati ya maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Msitu.

“Mwanakijiji” Maana yake ni mtu yeyote aliyehandikishwa kwenye orodha ya wakazi wa Kijiji na pia anatambulika na serikali ya Kijiji cha Liwiti kuwa mwanakijiji wa kijiji cha Liwiti

“Kijiji” maana yake ni Kijiji cha Liwiti pamoja na Vitongoji vyake.

“Kiongozi” Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na wananchi ili awatumikie

4

UTARATIBU WA JUMLA WA KUTUMIA MSITU NA MAZAO YA MSTU

- I. Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika msitu wa kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa Kijiji cha Liwiti tu.
- II. Watu wengine kutoka nje ya kijiji cha liwiti wataruhusiwa Kuingia ndani ya Msitu wa Kijiji kwa vibali maalum na endapo watakuwa na shughuli iliyokubalika.
- III. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, Walemavu na Wazee watachukua mazao ya msitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote.
- IV. Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao ni kwa ajili ya matumizi ya nyumbani kama vile uyoga matundapori, mbogamboga, kuni, Madawa na ukindu hapatakuwa na malipo ila kutakuwa na siku Maalum itakayo pangwa na mkutano mkuu wa kijiji ya kukusanya mazao hayo, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.

Sheria ya Misitu 5
2002 na Sura ya
283

Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yataunwa kwa kulipia ushuru na kwa kufuata utaratibu uliowekwa na Sheria ya Misitu na Sheria ya Wanyama Pori.

- 6 Vibali vitatolewa na kamati ya Maliasili ya Kijiji, katibu wa kamati ndio atakua mwandishi wa vibali, ikiwa hayupo mtu yeyote atakayependekezwa na kamati atafaa kuandika vibali hivyo .Vibali vyote vitakuwa vinagongwa Muhuri maalum uliothibitishwa na Serikali ya Kijiji.
- 7

(i) Matumizi ya fuatayo yatarruhusiwa bila kibali wala ushuru/ada Matumizi

- a) Njia za miguu zinazopita msituni
- b) Kuokota kuni kavu kwa ajili ya matumizi ya nyumbani
- c) Uyoga, matunda, mbogapori na madawa ya asili kwa ajili ya matumizi ya nyumbani.

(ii) Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kibali maalum

- a) Kutundika mizinga na uvunaji wa asali
- b) Kuchimba mabwawa ya samaki sehemu zenye maji ndani ya msitu.
- c) Kutumia mazao ya misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii kama vile ukarabati/ujenzi wa shule, hospitali n.k

(iii) Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada

- a) Kuvuna miti kwa ajiri ya majengo
- b) Kuwinda wanyamapori
- c) Kuwinda ndege
- d) Kuvuna magogo
- e) Kuingia ndani ya msitu kwa ajili ya kufanya utafiti wa mafunzo au utalii.
- f) Kuchunga mifugo isipokuwa mbuzi.

Bila kuathiri kifungu kidogo cha (b) (c) utaratibu wa kuwinda wanyamapori na kuvuna magogo ni ule uliowekwa na Sheria ya Wanyamapori na Sheria ya Misitu.

(iv) Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- a) Kuchoma moto ovyo msitu
- b) Kukata na kupasua miti ya mbao iliyozuiliwa
- c) Kutega wanyamapori ambao si waharibifu wa mazao ya Kilimo.
- d) Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika msitu
- e) Kuvuna asali kwa kutumia moto.
- f) Shughuli za kilimo
- g) Makazi ya watu
- h) Kuchoma mkaa.

(v) Matumizi mengine

- (i) Kufanya mafunzo ndani ya msitu shilingi zisizopungua 10,000/= zitalipwa kwa kundi zima
- (ii) Kufanya utafiti, ada itakayolipwa ni shilingi zisizopungua 3,000/= kwa siku, watakaowaongoza watalipwa 5,000/= kila mmoja.
- (iii) Kufanya utalii ndani ya msitu ni shilingi zisizopungua 10,000/= Kila mtalii mmoja na waongozaji watalipwa Shs. 7,000/= kila Mmoja kwa siku moja.

(vi) Matumizi yafuatayo yataruhusiwa kufanyika bila kibali wala

Kutoa ushuru au ada

- (i) Kutumia njia za miguu zinazo pita msituni.
- (ii) Kuokota kuni kavu kwa ajiri ya matumizi ya nyumbani
- (iii) kuokota matunda poro, uyoga, mboga poro na madawa ya asili kwa ajiri ya matumizi ya nyumbani

8

VIWANGO VYA ADHABU NA FAINI

- a) Mtu yeyote atakaye patikana analima, anatega wanyama, anaweka makazi au anachoma misitu atalipa faini isipungua Shs.20, 000/= au kifungo kisicho zidi miezi sita

- au vyote faini na adhabu
- b) Mtu yeyote akipatikana na magogo, mbao au nguzo bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **50,000/=** au kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita au vyote faini na adhabu.
 - c) Mtu yeyote akipatikana anawinda wanyama au kuchoma mkaa ndani ya msitu bila ya kibali faini isiyopungua shilingi 20,000/= itatozwa au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu.
 - d) Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za msitu zilizo wekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini isiyopungua shilingi 20,000/= au kutumikia kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote faini na adhabu
 - e) Mtu yeyote akipatikana anachimba mawe ndani ya msitu bila ya kibali atalipa faini isiyopungua shilingi 10,000/= au
 - f) kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kwa pamoja kifungo na faini.
 - g) Mtu yeyote akipatikana anarina asali sehemu yeyote ndani ya eneo la msitu bila kibali atalipa faini isiyopungua shilingi **8,000/=** au kifungo kisicho pungua miezi sita au vyote kifungo na faini.
 - h) Mtu yeyote akipatikana anaingia msituni bila kibali maalum kwa shughuli zakukata kuni mbichi, kuchoma magome ya miti, kufanya biashara, kuchukua dawa za tiba, matunda, miyaa, ukindu, uyoga, fito, kongowele. udongo, nyasi, miswaki, pikicho au mboga atalipa faini kwa kila kosa kiasi kisichopungua shilingi **7,000/=** au kifungo kisicho pungua miezi mitatu au kifungo na faini vyote kwa pamoja.
 - i) Kuchunga mifugo ndani ya msitu bila ya kibali faini kwa kila mnyama kiasi kisichopungua shilingi **2,000/=**
 - j) “kiongozi” akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya tarati zilizowekwa na sheria hii fani yake ni kiasi kisichopungua shilingi **20,000/=** pamoja
 - k) Mtu yeyote ambaye ataenda kinyume na sheria ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na atatakiwa kujaza fomu kama zikakavyo andaliwa na Kijiji.
 - l) Mtu yeyote ambaye atakataa kulipa faini au kujaza fomu atatumikia kifungo kisicho zidi miezi sita.

- m) Vitu vyote vitakavyokamatwa isipokuwa mbao, magogo, wanyama, kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungu (a-l) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya Kijiji.
- n) Endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa Kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa Kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
- o) Endapo mnyama atakuwa amekamatwa Kijiji kitatakiwa kuwasiliana na Afisa wanyama pori wa Wilaya mara baada ya kumkamata mtu huyo kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.

Sheria ndogo hizi zimepitishwa kwenye Mkutano Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa lililokaa tarehe **30 mwezi Januari, 2010** na kusainiwa na

.....
Michael Igogo
Kaimu Mkurugenzi Mtendaji
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

.....
Mh. Ally Mohamedi Mtopa
Mwenyekiti
Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa